

og den svækkes endnu mere ved den Bestemmelse, der staar i det foreliggende Lovforslag. — Med disse Ord skal jeg slutte.

J. Jensen (Odense Amts 6te Valgkreds): Som nyt Medlem har jeg ikke haft Lejlighed til at deltage i Forhandlingen om Skoleloven tidligere, men jeg har fulgt den med Opmærksomhed i de Aaringer, den har været for i Rigsdagen. Jeg kan sige, at min Opfattelse af Lovforslaget, som det vedtoges her i Folketinget, faldd saa temmelig sammen med Befolkningens i det hele. Ude i Landet mente man, at man havde en Skolelov, som man dog med nogenlunde let Sind kunde se paa og benytte. Men efterhaanden som dette Lovforslag er blevet behandlet, har man Punkt for Punkt maattet give efter paa de Krav, som Folket stiller, og som stilles ud fra Grundloven og Loven af 1867. I Grundlovens § 91 staar, at „Kommunernes Ret til, under Statens Tilsyn, selvstændig at styre deres Anliggender vil blive ordnet ved Lov“. Man tager ikke fejl af, hvad Grundlovens Givere have lagt ind i disse Ord, det er Meningen, at man skal gaa til kommunalt Selvstyre. Man har ogsaa haft Forstaaelsen deraf, da man vedtog Landkommunalloven af 1867, idet det hedder i dens § 15: „Sogneraadet bestyrer under Amtsraadets Tilsyn Sognekredsens Fattig-, Skole- og Vejvæsen samt øvrige kommunale Anliggender.“ Nu maa man jo dog gaa ud fra, at Skolesagen netop er et kommunalt Anliggende, og at det er et af de mest betydningsfulde kommunale Anliggender, en Kommunalbestyrelse kan faa med at gøre. Men naar man nu ser paa Forslaget, som det er kommet ned til os fra det høje Landsting, forekommer det mig, at det ser ud, som om det høje Landsting ikke har haft Øje for, hvad der er lagt ind i Grundlovens § 91, og hvad der er lagt ind i Kommunalloven af 1867. Det forekommer mig, at det kommunale Selvstyre, som vi alle sætte Pris paa, og som man ved den ene Lov efter den anden har søgt at udvikle, har Landstinget her ikke taget Hensyn til, men har indskrænket Kommunalbestyrelsens Indflydelse paa et af de vigtigste Emner, der kan foreligge for den.

Jeg skal ikke gaa Lovforslaget igennem, men kun pege paa nogle faa Punkter og sige, i hvilken Retning jeg mener, en Skole-reform skulde gaa, for at vi kunne komme henimod det kommunale Selvstyre. Der er jo først Kaldelsespargraffen. Det fore-

kommer mig, at man ikke der maa lade sig nøje med, hvad der er lagt ind i det Forslag, som er kommet fra det høje Landsting, idet Landstinget har vedtaget, at den kaldsberettigede af de tre af Kommunalbestyrelsen indstillede skal have Ret til at udskyde dem, der „i Henseende til udvist Læredygtighed og moralsk Vandel“ ikke ere værdige og skikkede. Der er der taget den sidste Rest af Selvstyre fra Kommunalbestyrelsen. Det Begreb, der her er sat ind i Loven, er saadant, at enhver Autoritet kan fortolke det paa den vilkaarligste Maade, og derfor mener jeg, at denne Paragraf maa vi have ren. Hvem er nemlig egentlig den, der er mest berettiget til at undersøge, om de paagældende have Læredygtighed, og om deres moralske Vandel er saaledes, at de kunne røgte deres Gerning paa den rette Maade? Er det ikke Kommunalbestyrelsen, er det ikke Sogneraadet, som der ser langt klarere og har langt større Ansvar end nogen Kaldsmyndighed? Jeg ser ikke rettere, end at det hos Sogneraadet vilde være lagt i saa god Haand, som tænkes kan, og jeg forstaaer ikke, at det høje Landsting og Regeringen kan have noget imod, at Kommunalbestyrelsen, naar først Kaldsmyndigheden har taget dem bort af Listen, der ikke kunne komme i Betragtning, udpeger den, der skal ansættes. Sogneraadet har jo Ansvaret over for Sognets Beboere, og i Kraft af den Interesse, det har vist for alle kommunale Anliggender — ogsaa Skolesagen — skulle de nok vide at udpege den, der netop egner sig til det Embede, og som de ogsaa i Henseende til Læredygtighed og moralsk Vandel kunne være tjente med at faa kaldet. Jeg ser ikke, hvorfor Kommunalbestyrelsens Ret paa dette Punkt skal beskæres ved en Lovbestemmelse som denne, der i Virkeligheden borttager den sidste Rest af Indflydelse paa, hvem der faar Kaldet. Netop ved, at Kommunalbestyrelsen har Indflydelse paa Læreransættelsen bindes Hjemmene saa nær til Skolen som muligt, og det har sin store Betydning, at Skolen og Hjemmet blive knyttede sammen, for at vi i Virkeligheden kunne faa vor Ungdom opdragen saaledes, at den kan gaa fremad i Oplysning og bringe vort Land fremad. Hvad nytter det, at vi have en Lærer, naar Beboerne ikke se velvillig paa ham, og naar Børnene hjemme høre fortælle det og det om ham, og at man ikke er tilfreds med ham i den og den Retning? Under saadanne Omstændigheder kan det ikke nytte, hvordan Læreren bærer sig ad over for Børnene,